

LIT RASMUSSEN

Jeg fandt en kæreste i Skive. Han var kommis og fik arbejde i Aarhus. Han ville gerne have mig med, så han sendte bud til Skive, at nu havde han fundet en plads til mig. Det skulle være et vældig godt sted. Så jeg kunne godt komme ned og begynde i huset på Stadion Allé. Og så var de tyskere!

Interviewet af Niels Schmidt, redigeret af Liv Høybye

Tekst og billeder er under ophavsret og må ikke gengives uden tilladelse.

I HUSET HOS TYSKERNE

Jeg boede i kælderen på den store villa i tre etager sammen med kokkepigen. Manden og børnene var gode nok. De generede mig ikke. Han var ingeniør og var væk hver dag. Når han kom hjem, satte han hatten på hovedet af mig, og så skulle jeg tage hans frakke. Det var ikke ham, der var værst. Det var hende. Hun var en rigtig rappenskralde. Hun skældte mig ud. Hele tiden. Der var ikke en ting jeg kunne gøre ordentligt.

Min storebror var i Sønderjylland. Han var frihedskæmper og blev taget af tyskerne. En dag, i huset på Stadion Allé, kom fruen ind og sagde: "Nå, det var da din bror, der blev taget, var det ikke?" Hun havde hørt det i radioen, som var tændt hele dagen. Hun sagde det på sådan en hånlig måde. Sådan talte hun altid til mig. Vi hedder Møjbæk i familien, og det er der ikke mange, der hedder. Så hun vidste, at det var min bror.

"DE GAMLE BLEV SIMPELTHEN SÅ ULYKKELIGE."

Jeg er født i Thise i Salling. Ti skridt ned til Limfjorden. Det var godt at vokse op der. Jeg havde gode forældre og mange søskende. Vi var ni søskende. Min mor var moster til fire børn, der kom til efter deres far og mor døde. Begge to på én gang. De døde af noget sygdom, der var i Danmark dengang. Vi boede på en gård med 40 tønder land. Far havde en daglejer og jeg kan huske, at vi havde en ung pige, indtil vi andre blev så store, at vi kunne bruge hænderne.

Min forældre kendte bestyreren af De Gamles Hjem i Skive. Skive var den by, der lå nærmest os. Der var 30 kilometer. Bestyreren sendte bud til mine forældre, om ikke hun kunne låne en pige. Det sagde far ja til. Så kom jeg til Skive, hvor jeg arbejdede som stik-i-rend-pige på plejehjemmet.

Da krigen brød ud, sad vi i køkkenet på plejehjemmet og udenfor var en stor terrasse. Flyene fløj næsten ned på den terrasse. De smed løbesedler ud. Jeg var den yngste, så det var mig, der skulle hente dem. Vi læste dem op for de gamle, og jeg kan huske, at de gav sig til at græde. Jeg tænkte, at det var da ikke noget at græde for. Jeg var ikke mere end 18 år. De gamle var simpelthen så ulykkelige. Og det kunne jeg ikke rigtig forstå. Jeg vidste ikke, hvad det gik ud på.

SMITTET MED FNAT AF EN TYSKERPIGE

Da jeg havde været hos familien på Stadion Allé i 14 dage, kunne jeg godt se, at det ikke var noget for mig. Jeg fortalte fruén, at jeg ville gå til den første. Hun, der ellers var så gal, så gal, blev lige pludselig sød. Hun sagde, at børnene var så glade for mig, og ville jeg ikke nok blive. Dum, som jeg var, blev jeg.

Der blev tit smidt mursten gennem vinterhavens vinduer. Fordi de var tyskere. Jeg blev der i to måneder, så gik det helt galt igen. Når drengen på 12 år tog gelænderet ned, sagde fruén, at det var min skyld. Og jeg skulle også tage ham op om natten og sende ham på toilettet. Han var lige ved at slå mig ihjel. Den arme dreng ville da ikke op om natten. "Nu rejser jeg altså," sagde jeg. Og kokkepigen rejste samme dag.

Min onkel og faster boede i Carl Blochs Gade og de havde også sagt, at jeg skulle se at komme væk fra huset på Stadion Allé. Man skulle ikke arbejde for fjenden.

Kokkepigen og jeg flyttede ind på KFUK, som lå der, hvor Christiansgade går ud i Åboulevarden. Der var et træ og nogle bænke ude foran. Vi kunne holde øje med tyskerpigerne og de tyske soldater ude foran. Bestyreren på KFUK syntes, at det var noget grueligt noget. Nogle gange gik hun ned og spurgte, om der ikke var en af pigerne, der ville have noget arbejde. Jeg kan huske, at hun fik én samlet op, som skulle være i køkkenet og hjælpe med at vaske op. En dag så jeg, at denne pige brugte mit håndklæde. Det tænkte jeg bare ikke på, men så fik jeg fnat.

Min læge sagde, at jeg ikke skulle op på sygehuset, for der lå alle tyskerpigerne. Hende, der smittede mig, skulle bare væk. Hun kom formentlig op på sygehuset. Min veninde smurte mig ind i noget, der lignede grøn sæbe. Det lugtede grimt.

Erindringer er en del af projektet "Krigens Sidste Stemmer – fortællinger fra aarhusianske plejehjem." Projektet er blevet til gennem et samarbejde mellem Sundhed og Omsorg i Aarhus Kommune, Stadsarkivet, frivillige fra Besættelsesmuseet i Aarhus 1940-1945/Den Gamle By samt fotojournaliststuderende fra Danmarks Medie- og Journalisthøjskole.

Du kan også læse erindrungen i magasinet under følgende link:

<http://reader.livedition.dk/aarhuskommune/880/>